

PROGRAM MESTSKEJ STRANY TEAM BRATISLAVA

Náš program na nasledujúce štyri roky je postupne a trpezlivo zlepšovať kvalitu života Bratislavčanov a Bratislavčaniek. Od tých najmenších vecí a detailov, ktoré sa v Bratislave zvykli prehliadať až po veľké veci, na ktoré iní primátori a iné vedenia mesta nenašli odvahu. A to všetko v spolupráci, bez hádok a férovou partnerskou komunikáciou s obyvateľmi mesta.

Programom nadväzujeme na Plán Bratislava publikovaný v roku 2018 a na výsledky práce Matúša Valla a jeho tímu vo vedení mesta za **posledné štyri roky**. Je tiež v súlade so stratégiou Bratislava 2030, ktorú v júni 2022 schválili poslanci a poslankyne mestského zastupiteľstva a ktorá tvorí kostru ďalšieho smerovania hlavného mesta.

Chceme tvoriť krajšiu a príjemnejšiu Bratislavu a vytvárať pre obyvateľky a obyvateľov podmienky pre kvalitný, zdravý a zmysluplný život. Kvalita má byť v meste dostupná všade a všetkým – cez kvalitné verejné priestory a infraštruktúru, kvalitné verejné služby, kvalitné ihriská a športoviská, kvalitné parky a zeleň, po kvalitné kultúrne inštitúcie.

Ako vidíme budúcnosť Bratislavy?

Fungujúce mesto vytvára všetky predpoklady pre kvalitný život v ňom – umožňuje ľuďom vyriešiť svoje denné potreby v blízkosti svojich domovov či práce, jednoducho a komfortne sa medzi nimi presúvať, či tráviť príjemne voľný čas. Z Bratislavy postupne vytvárame práve také mesto – mesto, ktoré zabezpečuje vysokú kvalitu života pre všetkých. Naším cieľom je rozvíjať mesto ako sebavedomé, atraktívne mesto, v ktorom si ľudia nájdu prakticky čokoľvek, čo hľadajú – od práce, keďže Bratislava je mestom s úspešnými firmami a zamestnávateľmi, cez bývanie, keďže Bratislava vytvára dlhodobé predpoklady pre dostupné bývanie, až po oddych a trávenie voľného času, vďaka rozmanitej kultúrnej ponuke či kvalitnej športovej infraštruktúre a zeleni. V Bratislave si ľudia nájdu kvalitný verejný priestor, ktorý umožňuje ľuďom zažívať mesto, nielen ním prechádzať. Keď sa už presúvať musia, presuny mestom sú bezproblémové a komfortné, vďaka dobre kvalitnej a riadenej doprave. Príležitosti pre športové vyžitie sú v každom susedstve – podobne ako zelené plochy. Princíp mesta krátkych vzdialeností nám umožňuje vytvárať si vzťahy s našimi susedmi a okolím našich domovov. Mesto vytvára podmienky pre zdravý životný štýl a aktívne pracuje na zlepšovaní životného prostredia. Opatrenia na zmiernenie klimatickej krízy sú prirodzenou súčasťou programu mesta ako aj dennodenného života ľudí. Mesto je energeticky efektívne, šetrí energiami všade, kde je to možné, minimalizuje svoju uhlíkovú stopu a ďalšie emisie v mestskom prostredí. Ulice mesta sú bezpečné, nielen kvôli dobrej práci represívnych zložiek, no tiež vďaka tomu, že dizajn ulíc a námestí minimalizuje nehody, či konflikty. Magistrát a inštitúcie mesta fungujú efektívne, šetria verejné prostriedky a poskytujú kvalitné služby obyvateľom. Mesto je zároveň pripravené na krízové situácie. Mesto je vďaka otvorenej komunikácii dôveryhodným partnerom pre obyvateľov.

Verejný priestor, verejné investície

Bratislava je mestom so sieťou kvalitných verejných priestorov v každej časti mesta. Verejné priestory sú decentralizované a spojené kvalitnými a širokými chodníkmi a cestami – bez bariér.

Budeme pokračovať vo zvyšovaní kvality verejných priestorov (ulice, námestia, parky) prostredníctvom ich obnovy založenej na kvalitnej architektúre, Manuále verejných priestorov a Technických listoch hlavného mesta. Zameriame sa na menšie verejné priestory, námestíčka, vnútrobloky vo všetkých mestských častiach, s cieľom priniesť kvalitný verejný priestor bližšie k ľuďom.

Budeme pokračovať v programe obnovy významných verejných priestorov Živé miesta. Zrealizujeme a projektovo pripravíme viaceré projekty obnovy lokalít, najmä zóna Zochova, promenáda Kamzík, Mudrochova, Dulovo námestie, Bratislavské vinice, jazero Rohlík, Ul. Kataríny Brúderovej, Vrančovičova a iných.

Budeme pokračovať v osádzaní nového kvalitného mestského mobiliáru do verejných priestorov v jednotlivých mestských častiach, vrátane nových lavičiek – **úspešný program 1000 bratislavských lavičiek zopakujeme** a prinesieme do verejného priestoru aj viac športových a rekreačných prvkov.

Postupne budeme predlážďovať čoraz väčšie množstvo hlavných ulíc kvalitnou a estetickou bratislavskou dlažbou, ktorá je trvácnejšia, umožňuje vsakovanie vody a pri rekonštrukciách sietí ju je možné otvoriť a vrátiť neporušenú naspäť. **Rozloha kvalitných chodníkov v meste bude viac ako trojnásobná – zrealizujeme výmenu povrchov za dlažbu na aspoň 35 uliciach.**

Vďaka novej mestskej spoločnosti Technické siete Bratislava preberieme celú správu osvetlenia do správy mesta a znížime tým výdavky na jeho správu. **Do roku 2026 zároveň vymeníme všetky lampy za moderné LED svetlá – 49 000 obnovených lúčok zníži náklady na elektrinu o 40%. Zároveň nahradíme aj štvrtinu stĺpov verejného osvetlenia za moderné estetické stĺpy.**

Dokončíme rekonštrukciu prvej časti centrálného verejného priestoru v rámci projektu Živé námestie, ktorý prepája Námestie SNP, Námestie nežnej revolúcie a Kamenné námestie – Námestie SNP a Námestie nežnej revolúcie prejdú komplexnou rekonštrukciou podľa projektu z medzinárodnej architektonickej súťaže.

Dokončíme rekonštrukciu kúpeľov Grössling.

Významne skvalitníme Sad Janka Kráľa, vrátane jeho zázemia a priláhlych území, ako je Tyršovo nábrevie či podmostie mosta SNP. Cieľom prác bude okrem zvýšenia kvality verejných priestorov aj bezbariérové a jednoducho prepojiť Sad Janka Kráľa s Tyršovým nábrevím.

Spustíme výstavbu nového parku – prekrytia Staromestskej ulice – Plató Staromestská, ktorá prepojí časť Starého Mesta s podhradím.

Spustíme projekt obnovy areálu bývalých Technických služieb na Bazovej ulici – najvýznamnejšieho brownfieldu vo vlastníctve mesta.

Predstavíme koncept revitalizácie areálu Zlaté piesky, ktorého cieľom bude zvýšenie kvality služieb v celom areáli a vytvorenie podmienok na celoročné užívanie obyvateľmi hlavného mesta.

Vyberieme lokalitu a spustíme projekt prípravy novej mestskej kultúrnej haly namiesto strateného PKO.

Budeme pokračovať v aktívnom znižovaní rozsahu vizuálneho smogu na mestských pozemkoch – budeme odstraňovať vizuálne či pohybové bariéry vo verejnom priestore. Budeme dôsledne presadzovať jednotné pravidlá pre umiestňovanie vonkajšej reklamy v meste.

Počas najbližších 4 rokov prevezme komplexnú údržbu až 80 % mesta od súkromného dodávateľa Komunálny podnik Bratislavy, ktorý sme pred rokmi začali budovať s týmto cieľom. Vďaka naplneniu tohto cieľa získame za rovnaké náklady výrazne väčší výkon v oblasti správy a údržby mesta.

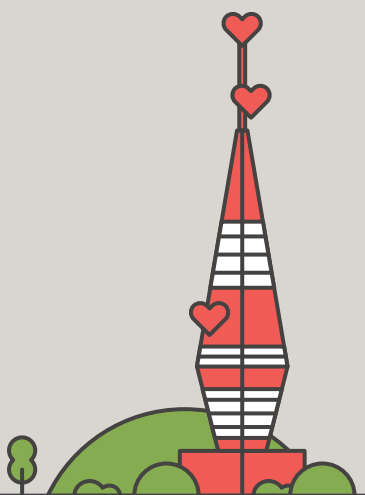
Zintenzívňujeme spoluprácu a koordináciu pri plánovaní investičnej činnosti s prevádzkovateľmi sietí v meste, aby sa systematicky uvoľnilo viac priestoru v uliciach pre stromy (mimo ochranných pásiem sietí) a aby sa minimalizovali rozkopávky ulíc.

Deti a mládež

Deti a mládež sú rovnocennými používateľmi mesta, ktoré zohľadňuje ich záujmy a zapája ich do svojho rozvoja. Bratislava je mestom, v ktorom majú deti množstvo príležitostí sa hrať, športovať, či učiť sa. Verejný priestor – cesty, chodníky, námestia, parky – je navrhovaný tak, aby boli deti v bezpečí, viditeľné a aby im poskytoval príležitosti pre zmysluplné trávenie času. Mesto tvorené pre deti je mesto vytvorené pre všetkých z nás.

Ulice, chodníky, prechody, najmä v blízkosti škôl a na sídliskách upravíme tak, aby boli pre deti bezpečné. V rámci programu **Mesto detí upravíme spoluprácou s mestskými časťami okolia kľúčových škôl** tak, aby bola cesta do školy a domov pre deti bezpečnejšia a atraktívnejšia. Okolo veľkých škôl, ako napríklad školy na uliciach Tbiliská či Vazovova, bude premávka spomalená, deti budú pre šoférov viditeľnejšie vďaka postupným chodníkom. V rámci športovej infraštruktúry budeme budovať aj skateparky (napr. pod Mostom SNP).

Dokončíme program obnovy a modernizácie základných umeleckých škôl a centier voľného času – deti v ZUŠ a CVČ budú mať k dispozícii vynovené priestory s moderným zariadením a pomôckami. **Celkovo sa tak obnoví až 25 budov pre deti a mládež.** Vybudujeme ďalšie 2 environmentálne centrá pre vzdelávanie v oblasti ochrany životného prostredia.

Bezpečnosť

Bratislava je bezpečným mestom pre všetkých obyvateľov a používateľov – cesty a chodníky sú dizajnové a modernizované tak, aby sa minimalizovali kolízne situácie, profesionálna mestská polícia si vykonáva dôsledne svoje poslanie pomáhať a chrániť ľuďom v meste.

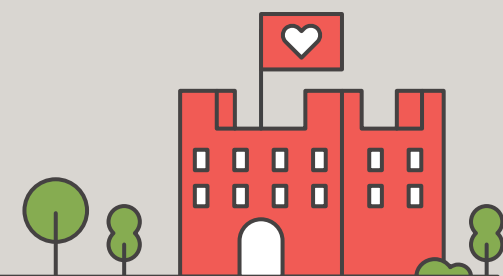
Stavebnými a inými úpravami ciest, chodníkov či prechodov významne zvýšime bezpečnosť detí – deti budú pre autá viditeľné aj vďaka nanovo riadne osvetleným zvýšeným priechodom. V rezidenčných zónach budeme postupne presadzovať upokojuvanie dopravy na cestách tak, aby zóny lepšie slúžili ich obyvateľom, aby sa stali bezpečnejšie najmä pre deti a starších a aby sa v nich tvorilo menej hluku a emisií. V uliciach pribudne minimálne 50 nových zvýšených prechodov. Väčšina užších ulíc a ciest v blízkosti bytových domov, kde je častý výskyt detí a starších osôb, bude mať zníženú povolenú rýchlosť do 30 km/h.

Budeme pokračovať v presadzovaní princípu „chodec na prvom mieste“. Do Technických listov hlavného mesta zakomponujeme pravidlá tvorby kontinuálnych chodníkov, či križovatiek zdvihnutých do úrovne chodníka.

Zahustíme kamerový systém na území mesta – pribudne minimálne 150 bezpečnostných kamier v správe mesta – z aktuálneho počtu takmer 330 kamier bude až takmer 500 bezpečnostných kamier pokrývajúcich mesto. Do konca roku 2025 zabezpečíme nasadenie osobných kamier všetkým mestským policajtom slúžiacim v teréne. Tým zvýšime transparentnosť a profesionalitu komunikácie príslušníkov MsP, ale rovnako aj zvýšime ich bezpečnosť pri zásahoch.

Zvýšime efektívnosť práce mestskej polície prostredníctvom významnejšieho využívania inštitútu objektívnej zodpovednosti namiesto fyzických represívnych opatrení, ako sú napr. papuče. Umožní to hliadkam pracovať rýchlejšie a efektívnejšie s dôrazom na riešenie priestupkov voči verejnému poriadku namiesto dopravných priestupkov.

V spolupráci s mestskými časťami budeme zvyšovať počet mestských policajtov v službe tak, aby sme sa priblížili k úrovni počtu mestských policajtov na obyvateľa v mestách, ako sú Košice a Prešov. Mestskí policajti budú pôsobiť decentralizovane vo všetkých mestských častiach, aby využili lepšiu miestnu znalosť.

Šport

Každý, kto bude chcieť športovať, bude mať k dispozícii kvalitné, verejné športoviská v blízkosti svojho domova a menšie športoviská budú tvoriť prirodzenú súčasť verejného priestoru.

Vďaka našim opatreniam sa významne priblížime k cieľu zo stratégie Bratislava 2030, aby **viac ako 90% obyvateľov Bratislavy malo kvalitné verejné športoviská do 15 minút peši od domu**. Obnovíme existujúce športoviská a postavíme nové športoviská na miestach, kde chýbajú, s cieľom zvýšiť dostupnosť a kvalitu verejných bezplatných športovísk. Vďaka tréningovému programu Cvičko realizovanému pod odbornou garanciou skúsených trénerov prinesieme workoutové športoviská do ďalších verejných priestorov Bratislavy. V spolupráci s mestskými časťami a školami otvoríme bezpečné a kvalitné školské dvory pre využitie verejnosťou počas podvečerných hodín.

Obnovíme kúpaliská v správe mestskej príspevkovej organizácie STaRZ (napr. Krasňany). Postavíme novú športovú halu na Pionierskej ulici ako náhradu za starú, ktorá nespĺňala bezpečnostné kritériá.

Mesto v spolupráci s mestskými časťami a samosprávnym krajom zjednotí informácie o sieti športovísk na území mesta bez ohľadu na vlastníka (BSK, mesto, MČ, iné) s cieľom odstrániť bariéry v ich dostupnosti, vrátane možnosti online rezervácie a platieb za ne.

Budeme pokračovať v postupnej rekonštrukcii plavárne Pasienky s cieľom jej efektívneho fungovania. Pripravíme štúdiu využitia územia za plavárňou Pasienky na nové športovisko mestského významu. Pripravíme energetické prepojenie fungovania ZŠON a kúpaliska Tehelné pole.

Vďaka príležitostiam športovať, ktorú prinesú kvalitné a dostupné športoviská, prispejeme k zlepšeniu zdravotnej situácie obyvateľov a obyvateľiek Bratislavy. Bratislava chce byť lídrom v zdravom životnom štýle a kvalite života.

Životné prostredie a adaptácia na klimatickú krízu

Bratislava je mestom so zdravou populáciou, vďaka čistému životnému prostrediu, čistej vode, nízkemu znečisteniu ovzdušia, dostupnej zeleni a príležitostiam pre športové a pohybové aktivity. Mesto je pripravené na klimatickú krízu vďaka dobrej klimatickej stratégii a cieľavedomým mitigačným a adaptačným opatreniam, ktoré tvoria súčasť všetkých mestských politík. Znižuje svoju uhlíkovú stopu s víziou uhlíkovej neutrality a znižuje spotrebu neobnoviteľných energií na svojom území.

Vo všetkých relevantných politikách mesta budeme zohľadňovať aspekt znižovania dopadov klimatickej krízy na život obyvateľov. **Hlavným cieľom mesta do roku 2030 je znížiť produkciu emisií CO₂ aspoň o 55 % oproti roku 2005.**

Zavedením inteligentného a energeticky efektívneho osvetlenia zminimalizujeme spotrebu energií, po vzore zahraničných miest pripravíme projekty energetických spoločenstiev s cieľom využiť verejné budovy pre výrobu solárnej energie.

Cielenými opatreniami v doprave, či tvorbe mestskej zelene, prispejeme k trvalému zníženiu nebezpečných znečisťujúcich látok (NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, ozón) v bratislavskom ovzduší. Informácie o emisiách budeme mať z novej siete senzorov v meste.

Vďaka novej hlukovej mape zrealizujeme ciele opatrenia na zníženie nadmerného hluku v kritických lokalitách. K ochrane pred nadmerným hlukom napomôžu aj moderné autobusy, električky a trolejbusy, ale aj dopravné upokojovanie rezidenčných ulíc.

Mesto zmapuje všetky environmentálne záťažové faktory v meste, vďaka čomu bude môcť aktívne riešiť ich odstránenie v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia a developermi.

Vybudujeme alebo obnovíme minimálne 25 000 m² parkových plôch v meste - vďaka tomu sa výrazne zvýši podiel populácie Bratislavy, ktorá bude mať mestskú verejnú zeleň v pešej dostupnosti do 15 minút. Kvalitné parkové plochy vzniknú obnovou dlhodobo zanedbaných parkov, no tiež vytváraním nových parkov namiesto menej kvalitných trávnatých plôch na sídliskách. Vytvoríme mapu intaktných plôch zelene, na ktorých sa nebude môcť stavať tak, aby sa v Bratislave dosiahla vysoká dostupnosť zelených plôch a parkov a zachovala sa biodiverzita.

Sídliskovú zeleň postupne transformujeme na klimaticky odolné a biodiverzitu podporujúce plochy, vrátane výsadby drevín a stromov. **Budeme pokračovať v programe 10 000 stromov - zasadíme ďalších aspoň 10 000 nových stromov a drevín v meste** s cieľom znižovania teploty, zadržiavania vody a skvalitňovania vzduchu v jednotlivých častiach mesta. Rovnako budeme pokračovať v premene cestných ostrovčekov na zelené, a to postupnou výmenou ich povrchov - **zrealizujeme 70 nových zelených ostrovčekov**. Steny a múry budeme zazelenávať popínavými rastlinami, určíme environmentálne najvhodnejšie zhodnotenie striech mestských budov - zazelenenie či solárne panely.

V oblasti ochrany vody presadíme postupnú obnovu vodovodov a kanalizácie, udržíme vynikajúcu kvalitu vody v Bratislave, no súčasne prijmeme opatrenia, aby sa pitnou vodou ako vzácnym zdrojom v meste neplytvalo. Pomocou rekonštrukcie vodovodnej siete BVS znížime úniky vody a znížime počet havárií vodovodného potrubia. Zároveň pripravíme riešenie pre najekologickejšie využitie technológií na spracovanie mechanicky odvodneného kalu z čističky odpadových vôd.

Zavedieme merače kvality vzduchu, aby sme zaviedli konkrétne opatrenia na zlepšovanie kvality vzduchu v zónach s najhoršou kvalitou vzduchu. Postupné upokojovanie tranzitnej dopravy v rezidenčných zónach, obno-

va a elektrifikácia vozového parku MHD, či nová zeleň v meste povedú k zníženiu emisií v meste. K znižovaniu emisií napomôže aj podpora elektromobility budovaním siete nabíjajúcich staníc a podpora zdieľanej mobility.

V rámci územia Mestských lesov vybudujeme nasledovné vodozádržné opatrenia: **nová veľká mokrad' v II. kameňolome, rekonštrukcia rybníkov č.1 a č. 2 na Železnej studničke, budovanie lesníckych odrážok a 20 drobných mokradí.**

V mestských lesoch zachováme zónu s vylúčením ťažby dreva, ktorá tvorí viac ako polovicu územia, pričom na zvyšku budeme naďalej podporovať hospodárenie jemným, prírode blízkym spôsobom. Budeme pritom pracovať na tom, aby mestské lesy do roku 2030 viac ako stonásobili svoju rozlohu prevzatím lesov od iných organizácií.

Z Mestských lesov vytvoríme najlepší prírodný, rekreačný areál v regióne, zameraný na rodiny s deťmi, cyklistov, bežcov a peších turistov. Obnovou prejdú cesty a chodníky na Železnej studničke a Kačíne. Revitalizáciou prejde promenáda na Kamzíku a areál Horárne Krasňany.

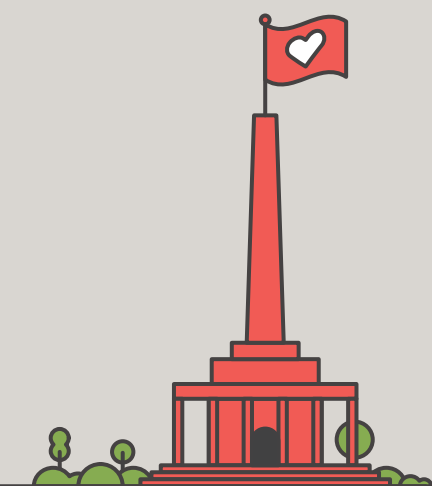
Vďaka koncepčnému rozvoju zvýšime o polovicu rozlohu mestských viníc, na ktorých sa aktívne hospodári alebo sa využívajú na rekreačné účely. Na ďalšie mestské vinice sa prínavrátí produkčná funkcia v rámci programu prenájmov mestských viníc miestnym vinárom; ďalšie vinice mesto pripraví pre rekreačné a vzdelávacie účely.

V oblasti odpadového hospodárstva budeme pokračovať v znižovaní množstva skládkovaného odpadu a zvyšovaní recyklácie a energetického zhodnocovania odpadov – tak aby **v roku 2030 bolo až 65 % odpadu vytriedeného (recyklovaného).**

Vybudujeme a zmodernizujeme zariadenie na energetické využitie odpadu (ZEVO), ktoré naplní najvyššie environmentálne štandardy pri spracovávaní zostávajúceho zmesového odpadu a zvýši ekonomickú udržateľnosť nakladania s odpadmi. **Energia zo spaľovania odpadu bude od roku 2023 využívaná na tepelné vykurovanie bratislavských domácností a výrobu elektrickej energie.**

Popri budovaní mestskej infraštruktúry na zber kuchynského odpadu plánujeme vybudovať zariadenie na jeho zhodnocovanie (kompostáreň). Aby sa zhodnocoval potenciálny odpad, vybudujeme reuse centrá (centrá opätovného využitia). Budeme pokračovať v podpore modernizácie, rozširovania a vzniku zberných dvorov v rôznych častiach mesta, aby sa zvýšila ich dostupnosť pre všetkých obyvateľov mesta. Do roku 2024 spustíme prevádzku zberného dvora v MČ Dúbravka.

Na úrovni mesta, mestských organizácií a podujatí v meste budeme pokračovať v zavádzaní bezodpadového režimu a v programe Magistrát bez odpadu.

Mobilita

Ľudia v Bratislave netravia prepravou nadbytočný čas - ľudia sa po Bratislave presúvajú plynule, najmä vďaka čistej, spoľahlivej a dobre rozloženej sieti MHD, sieti cyklo ciest a kvalitným cestám a chodníkom. V Bratislave sa pomocou MHD, cyklomobility a pešo pohybuje pravidelne vyše 2/3 obyvateľov.

Skvalitníme MHD prostredníctvom zvýšeného pohodlia cestovania (nákup nových autobusov, funkčné klimatizácie, bezbariérovosť vozidiel), ako aj vytvárania infraštruktúry, ktorá umožňuje MHD skracovať prepravný čas - **do roku 2030 vybudujeme ďalšie kilometre buspruhov a zavedieme preferenciu MHD na dodatočných križovatkách a iné.**

Kvalitnejšia, atraktívnejšia a cenovo dostupná MHD je potrebná nielen pre odbremenenie priestorovo obmedzených ciest od množstva áut, čo vytvára priestor pre obyvateľov, ktorí sa potrebujú prepravovať autom, ale je tiež úsporná z hľadiska dopadu na životné prostredie v meste. Prehodnotíme na základe priebežných pozorovaní vyťaženosť jednotlivých liniek s cieľom hospodárneho nakladania s finančnými prostriedkami mesta.

Dobudujeme a spustíme predĺženie električkovej trate na koniec Petržalky.

Spustíme a dokončíme rekonštrukciu Ružinovskej radiály a výstavbu novej električkovej trate Košická a začneme predĺženie Dúbravsko-karloveskej radiály po Bory v súlade s najvyššími štandardmi, vrátane úsekov zrekonštruovaných od fasády k fasáde.

Budeme pokračovať v projektovej príprave nových električkových tratí, konkrétne predĺženie k TIOP Bory, k TIOP Ružinov, úsek Pribinova-Košická a nová trať do Podunajských Biskupíc a Vrakuň. Prepojenie na TIOPy zlepší prepojenia MHD na železničné stanice, čím sa zatraktívni cestovanie do mesta formou verejnej dopravy a odbremenia sa cesty a parkovacie miesta.

Znížime emisie ekologizáciou MHD prostredníctvom nákupu hybridných, elektrických a vodíkových autobusov, rozširovaním a modernizáciou trolejbusových tratí a budovaním električkovej siete. **Oproti roku 2022 bude do konca roku 2026 na bratislavských cestách a tratiach jazdiť nových 90 električiek, 40 trolejbusov a vyše 200 autobusov.**

Zmodernizujeme ďalšie z radu zastávok MHD; okrem električkových radiál sa zameriame na budovanie budovania kompaktných, bezbariérových a bezpečných prestupových uzlov s modernými prístreškami.

Preskúmame a zhodnotíme z hľadiska spoločenskej hodnoty za peniaze významné dopravné stavby s cieľom postupnej realizácie viacerých z nich (napr. Severná tangenta, predĺženie Saratovskej ulice, predĺženie Tomášikovej ulice a ďalšie).

Budeme pokračovať v budovaní nových samostatných cyklotrás, ako aj v obnove a údržbe existujúcich. **Vybudujeme vyše 35 km nových bezpečných mestských cyklotrás.** V rámci nových samostatných cyklotrás plánujeme vybudovať prepojenie viacerých mestských častí s cieľom vytvoriť funkčnú sieť podporujúcu zmenu prístupu k doprave na krátke vzdialenosti. Spustíme program bezpečného parkovania bicyklov pri bytových domoch.

V rámci rozvoja mobility s dôrazom na znižovanie emisií spustíme program budovania 4000 mestských najbýjácich bodov na cestách a parkoviskách mesta.

V spolupráci s mestskými časťami budeme pokračovať v zavádzaní a prevádzkovaní PAAS – parkovacej politiky v nových lokalitách a tým skultúrňovať parkovanie pre rezidentov, ako aj návštevníkov.

Vybudujeme ďalšie záchytné parkoviská v okrajových častiach mesta a spustíme výstavbu dvoch veľkokapacitných parkovacích domov P+R v miestach s dobrým napojením na MHD (Zlaté piesky a ZOO), čím odbremenieme mesto od áut hľadajúcich parkovanie v regulovaných zónach. **Postavíme takmer 1000 parkovacích miest P+R.**

Pripravíme projekty na výstavbu rezidenčných parkovacích domov v lokalitách, v ktorých aj po regulácii parkovania očakávame zvýšený dopyt po parkovaní (napr. Wolkrova v Petržalke či Saratovská v Dúbravke).

Budeme pokračovať v rekonštrukciách hlavných cestných ťahov zahŕňajúcich aj okolitú infraštruktúru, ako sú chodníky, mobiliár a iné.

V spolupráci so štátom budeme pracovať na realizácii vízie Bratislavskej hlavnej stanice ako modernej stanice západoeurópskych štandardov.

Rozvoj mesta

Bratislava sa rozvíja ako kompaktné mesto krátkych vzdialeností. Smeruje svoj rozvoj predovšetkým dovnútra tak, aby chránila prírodné a kultivované štruktúry na svojom území, ako sú mestské zelené plochy, Malé Karpaty, lužné lesy Dunaja, poľnohospodársku pôdu či tradičné vinice. Mesto sa rozvíja koncepčne, na základe moderných a aktuálnych územnoplánovacích podkladov a politík. Svoj rozvoj riadi s cieľom zladať záujmy obyvateľov, dochádzajúcich za prácou a službami, či developerov.

Budeme presadzovať schválenú víziu a stratégiu mesta Bratislava 2030 nielen v činnosti mesta a jeho organizácií, ale aj vo vzťahu k firmám a developerom pôsobiacim na území mesta. Pri rozvoji mesta budeme presadzovať princípy kompaktného, 15-minútového mesta, vďaka ktorým budú nové štvrte navrhované tak, aby v nich bola vysoká pešia dostupnosť základných služieb. Tento princíp nám umožní vytvoriť sociálne a environmentálne udržateľné a ekonomicky prosperujúce mesto.

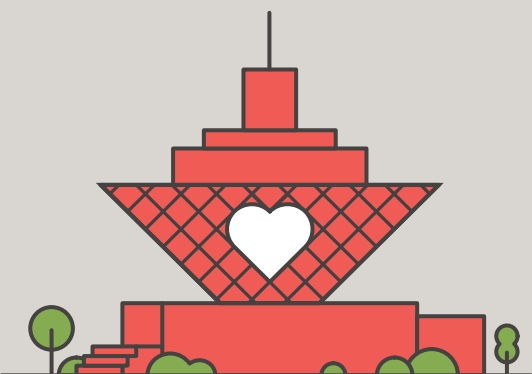
V nadväznosti na novú legislatívu o územnom plánovaní **predstavíme detaily východísk a cieľov nového Metropolitného územného plánu hlavného mesta a vypracujeme Bratislavské územnotechnické predpisy**, ktoré umožnia mestu pri regulovaní a usmerňovaní stavebnej činnosti vo verejnom záujme brať do úvahy potreby a špecifiká Bratislavy.

Pripravíme a presadíme do územnoplánovacej praxe nový nástroj - "ekoindex", ktorý nám umožní účinnejšie bojovať s klimatickou krízou v meste a jej hlavnými problémami (tepelné ostrovy, suché zóny, málo funkčnej zelene a pod.).

Budeme pokračovať v systémovej a cielenej príprave a schvaľovaní zmien a doplnkov existujúceho územného plánu v menších tematických balíkoch.

Dokončíme tieto tematické balíky zmien a doplnkov územného plánu: výšková zonácia mesta, ktorá bude obsahovať pravidlá pre výškové budovy, balík v prospech budovania predpokladov pre rozvoj bývania, zelený balík vo verejnom záujme, vďaka ktorému mesto ochráni viaceré plochy zelene pred nevhodnou zástavbou, revitalizácia brownfieldov a rozvojových zón budovaním kompaktných štvrtí, aby mesto rástlo dovnútra, primárne v dnes nevyužitých priemyselných zónach.

Prijmeme koncepciu rozvoja dunajských nábreží v centrálnej časti mesta (od mosta Lanfranconi po Prístavný most), aj v nadväznosti na štúdiu Bratislavský dunajský park.

Nájomné bývanie

Bratislava je mestom so zvyšujúcou sa dostupnosťou bývania, aj vďaka rozvoju mestského nájomného bývania. Mesto systematicky znižuje svoje záväzky v oblasti náhradného nájomného bývania s víziou vyriešenia problému do roku 2030. Budeme pokračovať v implementácii opatrení z Konceptie mestskej bytovej politiky.

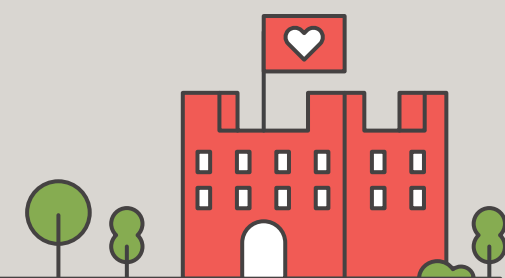
Budeme aktívne stavať byty na mestských pozemkoch, ako aj nakupovať byty na trhu pre účely nájomného bývania pre rôzne skupiny obyvateľov. Zvýši sa tak dostupnosť bývania v meste. **Našou ambíciou je pripraviť najbližšie štyri roky projektové zámery na výstavbu minimálne 300 nových bytových jednotiek.**

V rámci spolupráce so súkromným sektorom vyhlásime 3 verejné obstarávania na výstavbu bytových domov na pozemkoch vo vlastníctve mesta, ktoré budú slúžiť ako mestské nájomné byty.

Zriadime mestskú nájomnú agentúru s cieľom ponúknuť bezpečný spôsob prenajímania bytov od súkromných vlastníkov a rozšíriť bytový fond mesta.

Pridelíme 40% bytových náhrad pre čakateľov bývajúcich v reštituovaných bytoch. Konkrétne počítame so zapojením 80 bytov v novostavbách na Muchovom námestí a na Terchovskej ulici, 20 bytov z rekonštrukcií a 100 bytov v rámci nákupu na trhu.

Mesto bude pridelať byty podľa nového VZN o nájme bytov v súlade s celkovou sociálnou politikou mesta a schválenou Konceptiou mestskej bytovej politiky.

Kultúra a rozvoj komunití

Bratislava je mestom s dostupnou a rozmanitou kultúrnou ponukou, výnimočnými kultúrnymi inštitúciami a silnými komunitami, ktoré sa podieľajú na tvorbe mesta a zvyšovaní kvality života v ňom.

Budeme pokračovať v podpore kultúry, kultúrnych a komunitných aktivít prostredníctvom moderného transparentného grantového mechanizmu Nadácie mesta Bratislava rovnako aj **nového grantového programu Strategická podpora kultúrnych podujatí, ktorý je určený pre organizátorov etablovaných kultúrnych podujatí realizovaných v hlavnom meste.**

Spustí sa plnohodnotná prevádzka nového mestského divadla DPOH. Súčasťou tejto aktivity bude aj postupná rekonštrukcia budovy DPOH.

Naplno spustíme prevádzku nových depozitárov na uloženie zbierkových predmetov Galérie mesta Bratislavy a Múzea mesta Bratislavy.

Otvoríme novú, modernú pobočku mestskej knižnice v rámci projektu Grössling.

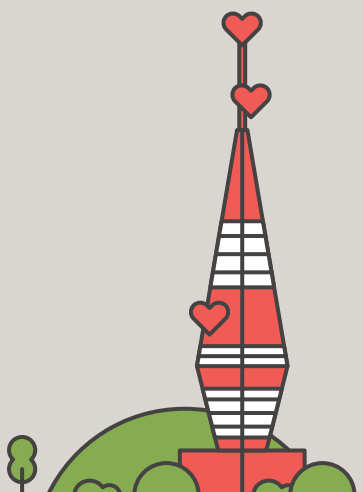
Pripravíme projekty na vybudovanie návštevníckych centier na hrade Devín a v rímskom kastele Gerulata.

Spustíme postupnú implementáciu jednotlivých opatrení Koncepcie udržateľného rozvoja kultúry 2030 v nadväznosti na rozpočtové možnosti mesta.

Budeme intenzívne podporovať a pracovať s komunitami pri rozvoji mesta, tvorbe verejných priestorov, či vytváraní kultúrnej ponuky.

Zavedieme do praxe manažment kvality príspevkových organizácií v oblasti kultúry.

Budeme pokračovať v obnove národných kultúrnych pamiatok a ostatných významných kultúrnych budov vo vlastníctve mesta: dokončíme komplexnú rekonštrukciu ZUŠ Miloša Ruppeldta na Panenskej a Michalskej veže a postupne obnovíme aj Dom u Salvátora, Dom u dobrého pastiera a ďalšie.

Správa mesta, mestské podniky a protikorupčné opatrenia

Bratislava je transparentným, dobre spravovaným a udržateľne hospodáriacim mestom; mesto a jeho inštitúcie otvorene a intenzívne komunikujú o dianí a zámeroch mesta a majú dôveru obyvateľov. Obyvatelia sa podieľajú na tvorbe významných rozhodnutí.

Do konca roka 2024 spustíme systém centrálne zdieľaných služieb pre mestské organizácie s cieľom zefektívniť ich činnosť a znížiť vynakladanie verejných prostriedkov na činnosti, ktoré priamo nesúvisia s ich hlavnou náplňou.

Budeme pokračovať v transparentných výberových konaniach na riadiace pozície v mestských podnikoch a organizáciách s cieľom obsadzovať tieto pozície odborníkmi a odborníčkami.

Budeme pokračovať v pravidelných revíziách výdavkov pri najväčších rozpočtových položkách mesta.

Budeme pokračovať v pravidelných výkonnostných auditoch v mestských organizáciách s cieľom zvyšovať hospodárnosť a efektívnosť ich fungovania.

Budeme dôsledne dodržiavať a vymáhať opatrenia stanovené v protikorupčných štandardoch hlavného mesta.

Mestské firmy sa budú riadiť na základe schválených stratégií rozvoja v súlade so stratégiou rozvoja mesta. V mestských firmách budeme pokračovať vo vytváraní kultúry dôvery, spolupráce a rešpektu. Automatizáciou a digitalizáciou procesov zvýšime efektívnosť ich riadenia s cieľom maximálnej transparentnosti.

Budeme pokračovať v pravidelnom vykazovaní a sledovaní kľúčových projektov tak, aby sme maximalizovali ich efektívnosť a hospodárnosť. Investície v mestských podnikoch sú a budú realizované v súlade s prijatými stratégiami, po schválení investičných projektov a plánov systémom „hodnoty za peniaze“.

Informácie o hospodárení mestských firiem budeme pravidelne zverejňovať nielen formou výkazov, ale aj pravidelnými verejnými, ročnými prezentáciami manažmentu verejnosti spojenými s diskusiou.

Manažmenty spoločností sú a budú odmeňované na základe stanovených výkonnostných cieľov tak, aby boli podniky riadené nielen ekonomicky efektívne, ale aj plnili úlohu mestských podnikov a rozvíjali sa v súlade s potrebami obyvateľov mesta.

Na základe odbornej diskusie a analýz zväzíme vytvorenie holdingovej štruktúry pri kľúčových mestských podnikoch s cieľom zvýšiť ich vzájomnú prepojenosť, synergie a ekonomickú výkonnosť.

Budeme pokračovať v implementácii projektového riadenia v štruktúre magistrátu a v mestských organizáciách.

Budeme pokračovať v digitalizácii magistrátu s cieľom eliminovať papierové procesy.

V kľúčových sektoroch mesta a v mestských organizáciách zavedieme výkonnostný manažment.

Budeme pokračovať v zefektívňovaní verejného obstarávania a podpore zodpovedného verejného obstarávania s dôrazom na sociálny a environmentálny aspekt.

Sociálne veci

Bratislava je mestom zabezpečujúcim dôstojné životné podmienky pre všetkých vrátane širokej palety sociálnych služieb pre ľudí, ktorých ich potrebujú. Priority v sociálnej oblasti vychádzajú zo schváleného Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy 2030.

Budeme podporovať ľudí v tom, aby starli v domácom prirodzenom prostredí a v tomto smere aj prispôbíme mestské sociálne služby. V mestských zariadeniach pre seniorov sa zameriame na skvalitnenie manažmentu, modelu financovania a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb.

Budeme podporovať programy aktívneho starnutia pre ľudí v seniorskom veku ako odraz odhadovanej demografickej zmeny v Bratislave. Vytvoríme priestor na získanie grantov a výmenu skúseností pre organizácie venujúce sa práci so seniormi.

Dokončíme rekonštrukciu budovy na Hradskej ulici a otvoríme ju ako novú sociálnu službu vo forme nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova.

Vytvoríme a do praxe zavedieme systém prevencie straty bývania v mestskom bytovom fonde tak, aby sme znížovali riziko bezdomovectva u tejto skupiny ľudí.

Podporíme pokračovanie projektu dostupného bývania spojeného so sociálnou podporou pre ohrozené skupiny.

Budeme pokračovať v aktivitách mestského terénneho tímu so zacielením na zraniteľné skupiny obyvateľstva.

Budeme pokračovať v rekonštrukcii mestských ubytovní Fortuna a na Kopčianskej ul.

Po vzore iných veľkých miest zlúčime mestské sociálne služby do Centra sociálnych služieb.

Budeme pokračovať v komplexnom prístupe k exponovaným lokalitám s cieľom zvyšovať v nich kvalitu života, ako aj bezpečnosť nočného života, vrátane úprav verejného priestoru a preventívnych intervencií do mládeže v týchto lokalitách.

Spustíme pilotnú fázu fungovania Mestskej nájomnej agentúry s cieľom prekonať bariéry pri dostupnosti bývania prostredníctvom prenajímania bytov za využitia garančného fondu a sociálnej práce.

